महाराष्ट्र शासन पर्यावरण विभाग

शासन निर्णय क्रमांकः इएनव्ही -२०१३/प्र.क्र.९६/तां.क.३

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक: २२ जानेवारी, २०१५

वाचा:

- 9) या विभागाचा शासन निर्णय क्रमांकः योजना-२००७/प्र.क्र.३४/तां.क.३, दि.३ ऑक्टोबर, २००७
- २) या विभागाचा पत्र क्रमांकः ईएनव्ही-२०१३/प्र.क्र.९६/तां.क.३, दि.१६ सप्टेंबर, २०१३
- ३) शासन निर्णय क्रमांकः ईएनव्ही-२०१४/प्र.क्र.३६/तां.क.३, दि.०१ सप्टेंबर, २०१४

प्रस्तावना:

पर्यावरण संवर्धनार्थ राज्याच्या स्थानिक गरजा लक्षात घेवून लोकसहभागातून नाविन्यपूर्ण कार्यक्रम पर्यावरण विभागामार्फत सन २०१०-२०११ पासून राबविण्यात येत आहेत. या अनुषंगाने दिनांक २५ जुलै,२०१४ रोजी या कार्यक्रमासाठी गठीत सुकाणू समितीची बैठक पार पडली. या बैठकीत घेतलेल्या निर्णयानुसार दि.०१ सप्टेंबर,२०१२ ते दि.३१ जुलै, २०१३ या कालावधीत प्राप्त प्रस्तावांपैकी सुयोग्य प्रस्ताव निवडून त्यांना निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

लोकसहभागातून पर्यावरण संवर्धन नाविन्यपूर्ण कार्यक्रम राबविण्यासाठी मागविण्यात आलेल्या प्रस्तावांपैकी दि.०१ सप्टेंबर, २०१२ ते दि.३१ जुलै, २०१३ या कालावधीत प्राप्त प्रस्तावांमधून खालील प्रसतावांना (फेरी सात अन्वये) मंजूर व वितरीत करावयाचा निधी खालील प्रमाणे :-

(रूपये लाखात)

अ.क्र	व्यक्ती / संस्थेचे नांव	योजनेचे संक्षिप्त तपशिल	मंजूर व मुक्त करावयाचा निधी (रू.लाखात)
अ)	विस्तारासाठी प्राप्त व मंजूर प्रस्ताव :		
9)	अस्तित्व महिला बहुउद्देशिय संस्था, बुलडाणा.	पर्यावरणपूरक सणांचे साजरीकरण	५.००
۶)	लोकरंजन बहुउद्देशिय संस्था, जामनेर, जिल्हा जळगांव	लोकभाषेतून (तावडी - मराठी व एराणी) पर्यावरण विषयक जनजागृती व नैसर्गिक साधनसंपत्तीचे संवर्धन.	२.००
		एकूण :	9.00

अ.क्र	व्यक्ती / संस्थेचे नांव	योजनेचे संक्षिप्त तपशिल	मंजूर व मुक्त करावयाचा निधी (रू.लाखात)
ৰ)	जनजागृती विषयक प्रस्ताव		(હાલાલ)
9)	निसर्ग विज्ञान मंडळ,नागपूर	मनुष्य व वन्य जीवामधील संघर्ष ठळण्यासाठी	२.००
''	। । । । । । । । । । । । । । । । । । ।	जनजागृती करणे.(Awareness to avoid man-	4.00
		animal conflicts)	
2)		,	4
ર)	निसर्ग जागर प्रतिष्ठान, पुणे	परिसंस्थेचे संवर्धन (Conservation of eco system	५.००
		services	
3)	वुमन सोसायटी फॉर एन्व्हारमेंट	नाशिक येथे आयोजीत करण्यात येत असलेल्या	0.00
	कल्चर ॲन्ड एज्युकेशन, मुंबई.	कुभमेळात पर्यावरण जनजागृती करणे.	
8)	श्रीमती केतकी घाटे, पुणे	पारंपारिक पर्यावरणीय ज्ञानाचे संहितीकरण	98.२९
		(Documentation of traditional environmental	
		wisdom)	
	एकूण :		२८.२९
क)	अमलबजावणी प्रकल्प :		
9)	श्रीमती सोनाली फडके, पुणे.	पर्यावरण शिक्षणासाठी विविध पर्यावरणीय कृती	७.९१
		आरखड्यांची आखणी करणे. (Designing	
		environmental activities for eco-education)	
२)	इकोएक्सिट, पुणे	टाकऊ वस्तू पूर्नचक्रित करून सजावटीचे वस्तू	90.00
		करणे. (The Reuse collective and the beauty of	
		recycling event)	
3)	 श्री.गिरीश जाठार व श्री. धर्मराज	पश्चिम घाटातील प्रदेशनिष्ठ व लोपपावत असलेल्या	9.00
*/	पाटील, पुणे.	प्रजातीची स्थिती व संवर्धन करणे. (Status and	,-
	110107, 3.11	conservation of the endemic and threatened birds	
		of the northern western Ghats of India)	20.00
	एकूण :		२६.९१
	एकूण (अ+ब+क)		६२.२०

- २. या शासन निर्णयाद्वारे उपरोक्त रु. ६२.२० लक्ष (रुपये बासष्ठ लक्ष वीस हजार फक्त) संबंधितांना मंजूर व मुक्त करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. सदर निधी वितरणाबाबत अटी व शर्ती विस्तृतपणे सोबतच्या सहपत्रात नमूद करण्यात आलेल्या आहेत.
- ३. यासाठी कार्यासन अधिकारी, पर्यावरण विभाग (Section Officer, Environment Department) यांचे नांवे रु. ६२.२० लक्ष (रुपये बासष्ठ लक्ष वीस हजार फक्त) एवढया रकमेचा धनादेश काढण्यात यावा व त्यानुसार संबंधितांना त्यांच्या नावासमोर नमूद रक्कम स्वतंत्रिरत्या धनादेशाद्वारे अदा करण्यात यावी.
- ४. उपरोक्त अदा करावयाचे रु. ६२.२० लक्ष (रुपये बासष्ठ लक्ष वीस हजार फक्त) अधिदान व लेखाअधिकारी यांच्यामार्फत कोषागारातून काढून संबंधितांना अदा करण्यासाठी आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून श्री.

र.ल.लखोटे, कक्ष अधिकारी, पर्यावरण विभाग व नियंत्रण अधिकारी म्हणून श्री. सो.ना.बागुल, उपसचिव, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय यांना घोषित करण्यात येत आहे. त्यांना संबंधित व्यक्ती / संस्था यांना वितरीत करावयाचे एकूण रु. ६२.२० लक्ष (रुपये बासष्ठ लक्ष वीस हजार फक्त), अधिदान व लेखाधिकारी कार्यालय, मुंबई येथून एकत्रित धनादेशाद्वारे वितरीत करण्यासाठी प्राप्त करण्याची कायर्वाही करावी.

- ५. सदर होणारा खर्च हा, क्र. यू-३४३५-परिस्थितीकी व पर्यावरण, ०४, प्रदुषण प्रतिबंध व नियंत्रण १०३, वायू व जल प्रदूषण प्रतिबंध, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना-राज्य योजनांतर्गत योजना, (०२) पर्यावरण प्रतिबंध (०२)(१३) पर्यावरणविषयक जनजागृती, शिक्षण व वातावरण बदल कृती योजना (३४३५ १३०२) ३१, सहायक अनुदान, या लेखाशिर्षाखाली खर्ची घालावी व तो सन २०१४-१५ च्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा. सन २०१४-२०१५ या वर्षात सदर लेखाशिर्षाखाली एकूण रु. २००.०० लक्ष एवढी तरतूद अर्थसंकल्पीत करण्यात आलेली आहे.
- ६. हा शासन निर्णय नियोजन विभागाच्या व वित्त विभागाच्या सहमतीने आणि वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ०८/१५/व्यय-१६, दिनांक ०६ जानेवारी, २०१५ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१५०२२४९१०३८०४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(र . ल . लखोटे) कार्यासन अधिकारी

प्रत.

- १. जिल्हाधिकारी, मुंबई, पुणे, नागपूर.जळगांव, बुलडाणा
- २. संबंधित व्यक्ती/संस्था
- ३. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा),महाराष्ट्र १/२,मंबई/ नागपूर.
- ४. अधिदान व लेखा अधिकारी, मंबई.
- ५. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.
- ६. मा.मंत्री, पर्यावरण यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ७. मा.राज्यमंत्री, पर्यावरण यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय,मुंबई.
- ८. प्रधान सचिव, पर्यावरण विभाग यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मंबई.
- ९. वित्त विभाग (कार्यासन क्रमांक व्यय-१६/अर्थसंकल्प-७), मंत्रालय, मुंबई.
- १०. नियोजन विभाग, कार्यासन क्र.१४७२, मंत्रालय, मंबई.
- ११. संबंधित जिल्हा प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ.
- १२. रोखशाखा, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १३. सर्व कार्यासने, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १४. निवडनस्ती

पर्यावरण विभाग, पत्र क्र. इएनव्ही-२०१४/प्र.क्र.३६/तांक-३, दि. ०१ सप्टेंबर, २०१४ नुसार निवड प्राप्त "अस्तित्व बहुउद्देशिय संस्था", जिल्हा बुलडाणा यांच्या "Preservation of Civilization Nisargbandh" या संकल्पनेवरील प्रस्तावास सुकाणू समितीच्या निर्णयानुसार राबविण्याच्या कार्यक्रमाबाबतच्या अटी व शर्ती पुढीलप्रमाणे :-

- 9) प्रस्तावित संकल्पना संग्रामपूर ब्लॉक, जिल्हा बुलडाणा येथे राबविण्यात यावी. सदर कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीसाठी "अस्तित्व बहुउद्देशिय संस्था", जिल्हा बुलडाणा यांना रु. ५.०० लक्ष (रुपये पाच लक्ष फक्त) मंजूर व मुक्त करण्यात येत आहे. सदर कार्यक्रम राबविण्यासाठी संस्थेनी १०% हिस्सा म्हणजेच रु. ५०,०००/- किमान खर्च करावयाचा आहे. त्यासाठी संस्थेनी एकूण रु. ५.५० लक्ष खर्चाचा संपूर्ण तपशिल बाब-निहाय तात्काळ सादर करण्यात यावा, त्यानंतरच काम हाती घेण्यात यावे.
- २) ३० महिला बचत गटांना सक्षम बनवून त्यांच्यामार्फत नैसर्गिक रंग व पर्यावरणपूरक गणेशमूर्ती बनवून बाजारपेठेत जनसामान्यांसाठी उपलब्ध करणे यासाठी रु. ५.०० लक्ष एवढी रक्कम मंजूर करण्यात आली आहे.
- ३) प्रस्तावातील उपकणे खरेदी व सहायकाचे मानधन इत्यादीसाठी संस्थेच्या हिस्यातून खर्च करण्यात यावा.
- ४)नैसर्गिक रंग तयार करण्यासाठी व गणेशमूर्ती बनविण्यासाठी वापरण्यात येणाऱ्या कच्या मालाविषयी संस्थेने दक्षता घ्यावी. तसेच नैसर्गिक रंग व पर्यावरणपूरक गणेशमूर्ती यांच्या गुणवत्तेबाबत संस्थेने विशेष खबरदारी घ्यावी. ५)बाजारपेठेत महिला बचत गटांमार्फत तयार करण्यात आलेला नैसर्गिक रंग उपलब्ध करुन देण्यापूर्वी, सदर रंग पर्यावरणपूरक असल्याची शासन मान्यता प्राप्त प्रयोगशाळेतून चाचणी करावी. सदर अहवाल पर्यावरण विभागास सादर करण्यात यावा, विभागाच्या मान्यतेनंतरच संस्थेस सदर रंग बाजारपेठेत उपलब्ध करुन देता येईल.
- ६)संस्थेमार्फत तयार करण्यात आलेल्या पर्यावरणपूरक नैसर्गिक रंग व गणेशमूर्ती यांच्या विक्रीतून होणाऱ्या नफ्यातील हिस्सा महिला बचत गट व संस्था यांच्यातील वाटपाबाबत सविस्तर रुपरेषा सादर करावी.
- (७)संस्थेमार्फत तयार करण्यात आलेल्या पर्यावरणपूरक नैसर्गिक रंग वा गणेशमूर्तीबाबत भविष्यात काही न्यायालयीन वा अन्य बाबी उद्भवल्यास, सदर बाबत संबंधित संस्था सर्वस्वी जबाबदार राहील.
- (८)प्रकल्पांतर्गत तयार करण्यात येणाऱ्या नैसर्गिक रंगांच्या पाकिटांवर (प्रयोग शाळेतून चाचणी केल्यावर व विभागाकडून मान्यता प्राप्त झाल्यावर) तसेच प्रसिध्दीसाठी तयार करण्यात येणाऱ्या माहिती पत्रकांवर पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन पुरस्कृत योजना असे दर्शनी भागावर प्रदर्शित करावे.
- ९) प्रकल्पांतर्गत वितरीत करण्यात येणारी सर्व माहिती, साहित्य (पोस्टर्स, बॅनर्स इतर) मान्यतेसाठी प्रथम विभागास पाठविण्यात यावी. (सॉफ्ट व हार्ड कॉपी) विभागाच्या मान्यतेनंतर सदर साहित्यवितरीत, प्रदर्शित करता येईल.
- (१०) या कार्यक्रमाच्या अनुषंगाने प्रत्येक झालेल्या कार्यक्रमाचा फोटो व व्हिडियो चित्रण काढणे बंधनकारक असून, त्यावर दिनांक व वेळ प्रदर्शित होईल याची दक्षता घ्यावी व सदर फोटो व व्हिडियो प्रगति अहवालासोबत सादर करावा.
- (११) मान्य खर्चाच्या बाबींसाठी अन्य कोणत्याही स्त्रोतांमार्फत निधी प्राप्त होत असल्यास सदर बाब पर्यावरण विभागाच्या निदर्शनास आणून विभागाची पूर्व परवानगीने सदर खर्च करणे बंधनकारक आहे.

- (१२) संस्थेने दिलेल्या कार्यक्रमानुसार सदर निधीचा खर्च होत असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र व प्रगति अहवाल दर महिन्याच्या १० तारखेपूर्वी पर्यावरण विभागास सादर करणे (सॉफ्ट व हार्ड कॉपी)
- (१३) कार्यक्रम आयोजित करावयाचे बाब-निहाय तपशिल, खर्चाचा तपशिल पर्यावरण विभागाकडे सादर करावा.
- (१४) सदर योजनेच्या अंमलबजावणीत पर्यावरण विभागास काही त्रुटी आढळल्यास त्यानुरुप आवश्यक ती कारवाई, न्यायालयीन कारवाई करण्यास पर्यावरण विभाग मुक्त असेल. तसेच कोणत्याही पूर्व सूचना न देता संस्थेस मंजूर केलेली योजना रद्द करण्याचा पूर्ण अधिकार पर्यावरण विभागाकडे असेल.
- (१५) उपरोक्त कार्यक्रमाबाबत स्थानिक वृत्तपत्रात प्रसिध्दी देणे बंधनकारक असून सदर बाबतची पेपर कटींग विभागाकडे सादर करणे.
- (१६) उपरोक्त ३० महिला बचत गटास पुढे कार्यक्रम चालू ठेवण्यासाठी सक्षम करण्यासाठीच्या योजना बाबतची रुपरेषा कार्यक्रमअंती सादर करणे आवश्यक राहील.
- (१७) योजनांच्या अंमलबजावणीच्या खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र विहित प्रारुपानुसार सादर करणे आवश्यक असेल ("विवरणपत्र–अ") तसेच योजना पूर्ण झाल्यावर त्याच्या यशस्वीपणाबद्दल अहवाल तसेच Completion Report व ऑडिट अहवाल देणे आवश्यक राहील.
- (१८) वरील नमूद बाबींसंदर्भात रु. १००/- कोर्ट फी स्टॅम्प पेपरवर अटी व शर्ती मंजूर असलेले हमीपत्र सादर करणे बंधनकारक आहे.

पर्यावरण विभाग, पत्र क्र. इएनव्ही-२०१४/प्र.क्र.३६/तांक-३, दि. ०१ सप्टेंबर, २०१४ नुसार निवड प्राप्त "लोकरंजन बहुउद्देशिय संस्था", तालुका जामनेर जिल्हा जळगांव यांच्या "लोकभाषेतून (तावडी-मराठी व ऐराणी) पर्यावरण विषयक जनजागृती व नैसर्गिक साधनसंपत्तीचे संवर्धन" या संकल्पनेवरील प्रस्तावास सुकाणू समितीच्या निर्णयानुसार राबविण्याच्या कार्यक्रमाबाबतच्या अटी व शर्ती पुढीलप्रमाणे :-

- (१)प्रस्तावित संकल्पना जामनेर तालुका जिल्हा जळगांव येथील ३० गावात जनजागृती कार्यक्रम घेण्यासाठी "लोकरंजन बहुउद्देशिय संस्था, जि.जळगांव" यांना रु. २.०० लक्ष (रुपये दोन लक्ष फक्त) मंजूर व मुक्त करण्यात येत आहे.
- (२)संस्थेचा १० टक्के हिस्सा म्हणजेच किमान रु. २०,०००/- रक्कमेचा सदर कार्यक्रमात अंतर्भूत असेल.
- (३)प्रकल्पांतर्गत वितरीत करण्यात येणारी सर्व माहिती, साहित्य (पोस्टर्स, बॅनर्स इतर) मान्यतेसाठी प्रथम विभागास पाठविण्यात यावी. (सॉफ्ट व हार्ड कॉपी) विभागाच्या मान्यतेनंतर सदर साहित्य वितरीत, प्रदर्शित करता येईल. (४)कार्यक्रमाच्यावेळी तसेच प्रकल्पासंबंधित सर्व माहिती वर (पोस्टर्स, बॅनर्स, स्टिकर्स इ.) "पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन पुरस्कृत योजना" असे दर्शनी भागवर ठळक अक्षरात फलक लावणे अथवा प्रदर्शित करणे बंधनकारक आहे. याबाबतचा फोटो दिनांक व वेळ प्रदर्शित होईल यांची दक्षता घेवून शासनाकडे पाठविणे आवश्यक राहिल.
- (५) जनजागृतीसाठी निवडलेल्या ३० गावांची नावे कार्यक्रम राबविण्याची रुपरेषा जसे दिनांक याचा तपिशल सादर करावा.गावांची निवड करतांना गावातील लोकसंख्या, शौचालये उभारणे या बाबींचा सर्व तपिशल सदस्य सिचव, सुकाणु सिमती यांना सादर करावा.
- ६)प्रकल्पांतर्गत कार्यशाळा, प्रदर्शन, मेळावा, परिषद वा तत्सम उपक्रम होत असल्यास विभागास १० दिवस आधी सदर उपक्रमाबाबत अवगत करावे, जेणे करुन विभागातील प्रतिनिधी सदर उपक्रमास आवश्यकतेनुसार उपस्थित राहू शकतील.
- (७)प्रकल्पासंबंधित प्रशासकीय / संबंधित यंत्रणेकडून आपला कार्यक्रम यशस्वीपणे पार पडला असल्याचे प्रमाणपत्र प्राप्त करुन ते विभागास सादर करणे.
- (८)या कार्यक्रमाच्या अनुषंगाने प्रत्येक झालेल्या कार्यक्रमाचा फोटो व व्हिडियो चित्रण काढणे बंध्ंनकारक असून, त्यावर दिनांक व वेळ प्रदर्शित होईल यांची दक्षता घ्यावी व सदर फोटो व व्हिडियो प्रगति अहवालासोबत सादर करावा.
- ९)मान्य खर्चाच्या बाबींसाठी अन्य कोणत्याही स्रोतांमार्फत निधी प्राप्त होत असल्यास सदर बाब पर्यावरण विभागाच्या निदर्शनास आणून विभागाची पूर्व परवानगीने सदर खर्च करणे बंधनकारक आहे.
- १०)संस्थेने दिलेल्या कार्यक्रमानुसार सदर निधीचा खर्च होत असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र व प्रगति अहवाल दर महिन्याच्या १० तारखेपूर्वी पर्यावरण विभागास सादर करणे (सॉफ्ट व हार्ड कॉपी)

(१९)सदर योजनेच्या अंमलबजावणीत पर्यावरण विभागास काही त्रुटी आढळल्यास त्यानुरुप आवश्यक ती कारवाई, न्यायालयीन कारवाई करण्यास पर्यावरण विभाग मुक्त असेल. तसेच कोणत्याही पूर्व सूचना न देता संस्थेस मंजूर केलेली योजना रद्द करण्याचा पूर्ण अधिकार पर्यावरण विभागाकडे असेल.

(१२) उपरोक्त कार्यक्रमाबाबत स्थानिक वृत्तपत्रात प्रसिध्दी देणे बंधनकारक असून सदर बाबतची पेपेर कटींग विभागाकडे सादर करणे

(१३)योजनांच्या अंमलबजावणीच्या खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र विहित प्रारुपानुसार सादर करणे आवश्यक असेल ("विवरणपत्र–अ") तसेच योजना पूर्ण झाल्यावर त्याच्या यशस्वीपणाबद्दल अहवाल तसेच Completion Report, ऑडिट अहवाल देणे आवश्यक राहील.

(१४)वरील नमूद बाबींसंदर्भात रु. १००/- कोर्ट फी स्टॅम्प पेपरवर अटी व शर्ती मंजूर असलेले हमीपत्र सादर करणे बंधनकारक आहे.

पर्यावरण विभाग, पत्र क्र. इएनव्ही-२०१४/प्र.क्र.३६/तांक-३, दि. ०१ सप्टेंबर, २०१४ नुसार निवड प्राप्त "निसर्ग विज्ञान मंडळ, नागपूर "Awareness to avoid Man-Animal Conflicts या संकल्पनेवरील प्रस्तावास सुकाणू समितीच्या निर्णयानुसार राबविण्याच्या कार्यक्रमाबाबतच्या अटी व शर्ती पुढीलप्रमाणे :-

- (१) प्रस्तावित संकल्पना राबविण्यासाठी निसर्ग विज्ञान मंडळ, नागपूर यांना रु.२.०० लक्ष (रुपये दोन लक्ष फक्त) मंजूर व मुक्त करण्यात येत आहे. याव्यतिरिक्त संस्थेचा १० टक्के हिस्सा म्हणजेच किमान रु. २०,०००/- रक्कमेचा सदर कार्यक्रमात अंतर्भृत असेल.
- (२) प्रोजेक्टर, हॉलभाडे इ. साठीचा खर्च संस्थेच्या हिस्यामधून करण्यात यावा.
- (३) कार्यशाळेसाठी वा प्रकल्पांतर्गत वितरीत करण्यात येणारी सर्व माहिती, साहित्य (पोस्टर्स, बॅनर्स इतर) मान्यतेसाठी प्रथम विभागास पाठविण्यात यावी (सॉफ्ट व हार्ड कॉपी) विभागाच्या मान्यतेनंतर सदर साहित्य वितरीत करता येईल.
- (४) प्रकल्पांतर्गत निवडलेल्या शाळेचे नांव कार्यक्रम राबविण्याच्या रुपरेषा जसे ठिकाण व दिनांक यांचा तपशिल सादर करावा.
- (५) प्रकल्पांतर्गत उपक्रम राबविण्यासाठी निवडण्यात येणाऱ्या शाळांमध्ये प्रथमतः विभागामार्फत राबविण्यात येत असलेल्या योजना जशी "पर्यावरण सेवा योजना व राष्ट्रीय हरीत सेना" अंतर्गत शाळांना प्राधान्य द्यावे. याबाबत विभागाकडून मार्गदर्शन घ्यावे.
- (६) कार्यक्रमाच्यावेळी तसेच प्रकल्पासंबंधित सर्व माहिती वर (पोस्टर्स, बॅनर्स, स्टिकर्स इ.) "पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन पुरस्कृत योजना" असे दर्शनी भागवर ठळक अक्षरात फलक लावणे अथवा प्रदर्शित करणे बंधनकारक आहे. याबाबतचा फोटो दिनांक व वेळ प्रदर्शित होईल यांची दक्षता घेवून शासनाकडे पाठविणे आवश्यक राहिल
- (७) मान्य खर्चाच्या बाबींसाठी अन्य कोणत्याही स्त्रोतांमार्फत निधी प्राप्त होत असल्यास सदर बाब पर्यावरण विभागाच्या निदर्शनास आणून विभागाची पूर्व परवानगीने सदर खर्च करणे बंधनकारक आहे.
- (८) प्रकल्पांतर्गत कार्यशाळा, प्रदर्शन, मेळावा, परिषद वा तत्सम उपक्रम होत असल्यास विभागास १० दिवस आधी सदर उपक्रमाबाबत अवगत करावे, जेणे करुन विभागातील प्रतिनिधी सदर उपक्रमास आवश्यकतेनुसार उपस्थित राहू शकतील.
- (९) संस्थेने दिलेल्या कार्यक्रमानुसार सदर निधीचा खर्च होत असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र व प्रगति अहवाल दर महिन्याच्या १० तारखेपूर्वी पर्यावरण विभागास सादर करणे (सॉफ्ट व हार्ड कॉपी)
- (१०) प्रकल्पासंबंधित प्रशासकीय / संबंधित यंत्रणेकडून आपला कार्यक्रम यशस्वीपणे पार पडला असल्याचे प्रमाणपत्र प्राप्त करुन ते विभागास सादर करणे.

(११) या कार्यक्रमाच्या अनुषंगाने प्रत्येक झालेल्या कार्यक्रमाचा फोटो व व्हिडियो चित्रण काढणे बंधनकारक असून, त्यावर दिनांक व वेळ प्रदर्शित होईल यांची दक्षता घ्यावी व सदर फोटो व व्हिडियो प्रगति अहवालासोबत सादर करावा.

- (१२) सदर योजनेच्या अंमलबजावणीत पर्यावरण विभागास काही त्रुटी आढळल्यास त्यानुरुप आवश्यक ती कारवाई, न्यायालयीन कारवाई करण्यास पर्यावरण विभाग मुक्त असेल. तसेच कोणत्याही पूर्व सूचना न देता संस्थेस मंजूर केलेली योजना रद्द करण्याचा पूर्ण अधिकार पर्यावरण विभागाकडे असेल.
- (१३) उपरोक्त कार्यक्रमाबाबत स्थानिक वृत्तपत्रात प्रसिध्दी देणे बंधनकारक असून सदर बाबतची पेपेर कटींग विभागाकडे सादर करणे.
- (१४) योजनांच्या अंमलबजावणीच्या खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र विहित प्रारुपानुसार सादर करणे आवश्यक असेल ("विवरणपत्र–अ") तसेच योजना पूर्ण झाल्यावर त्याच्या यशस्वीपणाबद्दल अहवाल तसेच Completion Report, ऑडिट अहवाल देणे आवश्यक राहील.
- (१५) वरील नमूद बाबींसंदर्भात रु. १००/- कोर्ट फी स्टॅम्प पेपरवर अटी व शर्ती मंजूर असलेले हमीपत्र सादर करणे बंधनकारक आहे.

पर्यावरण विभाग, पत्र क्र. इएनव्ही-२०१४/प्र.क्र.३६/तांक-३, दि. ०१ सप्टेंबर, २०१४ नुसार निवड प्राप्त "निसर्ग जागर प्रतिष्ठान, पुणे "Conservation of eco systems services, या संकल्पनेवरील प्रस्तावास सुकाणू समितीच्या निर्णयानुसार राबविण्याच्या कार्यक्रमाबाबतच्या अटी व शर्ती पुढीलप्रमाणे :-

- (१) कस्तुरीरंगन अहवालानुसार पुणे जिल्हयातील गावांतील गवताळ प्रदेश (Grassland) यांचे GPS द्वारे मापन, मूल्यांकन, गवताळ भागातील तसेच गवत जातीतील विविधतेचा अभ्यास करुन सविस्तर अहवाल सादर करण्यासाठी निसर्ग जागर प्रतिष्ठान, पुणे यांना रु. ५.०० लक्ष (रुपये आठ लक्ष फक्त) मंजूर व मुक्त करण्यात येत आहे.
- (२)संस्थेचा १० टक्के हिस्सा म्हणजेच किमान रु. ५०,०००/- रक्कमेचा सदर कार्यक्रमात अंतर्भूत असेल.
- (३) सुधारीत प्रस्तावात नमूद केलेल्या बाबींपैकी "Grassland area" साठी स्वतंत्र संकेतस्थळ निर्मिती व Assesment of the 3 B's of the grassland या उपक्रमांस मान्यता देण्यात येणार नाही.
- (४)अहवाल तयार करण्यासाठी वापरण्यात येणारा "Secondary data" अधिकृत स्वरुपाचा असावा याबाबत संस्थेने दक्षता घ्यावी. तसेच अंतिम अहवालातील माहिती, निष्कर्ष खरे (Authentic) असण्याबाबतची विशेष खबरदारी संस्थेने घ्यावी.
- (५) या कार्यक्रमाच्या अनुषंगाने प्रत्येक झालेल्या कार्यक्रमाचा फोटो व व्हिडियो चित्रण काढणे बंधनकारक असून, त्यावर दिनांक व वेळ प्रदर्शित होईल यांची दक्षता घ्यावी व सदर फोटो व व्हिडियो प्रगति अहवालासोबत सादर करावा.
- ६) कार्यक्रमाच्या रुपरेषा बाबत बाब-निहाय माहिती खर्चाच्या तपशिलासह पर्यावरण विभागास देणे आवश्यक आहे.
- (७) मान्य खर्चाच्या बाबींसाठी अन्य कोणत्याही स्त्रोतांमार्फत निधी प्राप्त होत असल्यास सदर बाब पर्यावरण विभागाच्या निदर्शनास आणून विभागाची पूर्व परवानगीने सदर खर्च करणे बंधनकारक आहे.
- (८))संस्थेने दिलेल्या कार्यक्रमानुसार सदर निधीचा खर्च होत असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र व प्रगति अहवाल दर महिन्याच्या १० तारखेपूर्वी पर्यावरण विभागास सादर करणे (सॉफ्ट व हार्ड कॉपी)
- (९) सदर योजनेच्या अंमलबजावणीत पर्यावरण विभागास काही त्रुटी आढळल्यास त्यानुरुप आवश्यक ती कारवाई, न्यायालयीन कारवाई करण्यास पर्यावरण विभाग मुक्त असेल. तसेच कोणत्याही पूर्व सूचना न देता संस्थेस मंजूर केलेली योजना रद्द करण्याचा पूर्ण अधिकार पर्यावरण विभागाकडे असेल.
- (१०) उपरोक्त कार्यक्रमाबाबत स्थानिक वृत्तपत्रात प्रसिध्दी देणे बंधनकारक असून सदर बाबतची पेपेर कटींग विभागाकडे सादर करणे.

(११)योजनांच्या अंमलबजावणीच्या खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र विहित प्रारुपानुसार सादर करणे आवश्यक असेल ("विवरणपत्र–अ") तसेच योजना पूर्ण झाल्यावर त्याच्या यशस्वीपणाबद्दल अहवाल तसेच Completion Report, ऑडिट अहवाल देणे आवश्यक राहील.

(१२)वरील नमूद बाबींसंदर्भात रु. १००/- कोर्ट फी स्टॅम्प पेपरवर अटी व शर्ती मंजूर असलेले हमीपत्र सादर करणे बंधनकारक आहे.

पर्यावरण विभाग, पत्र क्र. इएनव्ही-२०१४/प्र.क्र.३६/तांक-३, दि. ०१ सप्टेंबर, २०१४ नुसार निवड प्राप्त "वुमन सोसायटी फॉर एन्व्हार्यमेंट कल्चर ॲन्ड एज्युकेशन यांचे "नाशिक येथे आयोजीत करण्यात येत असलेल्या कुभमेळात पर्यावरण जनजागृती करणे, या प्रस्तावास रु.७.०० (रुपये सात लक्ष फक्त) मंजूर व मुक्त करण्यात येत आहे.या संकल्पनेवरील प्रस्तावास सुकाणू समितीच्या निर्णयानुसार राबविण्याच्या कार्यक्रमाबाबतच्या अटी व शर्ती पुढीलप्रमाणे :-

- (१) Garbage Free कुंभमेळा साजरा करण्याच्या "वुमन सोसायटी फॉर एन्व्हार्यमेंट कल्चर ॲन्ड एज्युकेशन यांच्या प्रस्तावास रु. ७.०० लक्ष (रुपये सात लक्ष फक्त) मंजूर व मुक्त करण्यात येत आहे. यात प्रामुख्याने २० हजार Green Volunteers (त्यात ५०% महिला व ५०% विद्यार्थी, युवक व इतर) चे प्रशिक्षण व प्रत्यक्ष कुंभमेळा कार्यक्रमाच्या वेळी राबविण्यात येणारे उपक्रम इ. बाबींचाच समावेश असावा. त्या बाबतचा तपशिल सादर करावा.
- (२) संस्थेचा १० टक्के हिस्सा म्हणजेच रु. ७०,०००/- रक्कमेचा सदर कार्यक्रमात अंतर्भृत असेल
- (३) Green Volunteers तयार करण्यासाठी विविध क्षेत्रात कार्यशाळा घेणे या नमूद करण्यात आलेल्या बाबीस मान्यता नाही. Green Volunteers साठी विभागामार्फत वा शासनामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या विविध योजना जसे पर्यावरण सेवा योजना, पश्चिम घाट विशेष इको क्लब, राष्ट्रीय हरीत सेवा वा राष्ट्रीय सेवा योजना इ. अंतर्गत विद्यार्थ्यांचा समावेश ही बाब विचारार्थ घेण्यात यावी. याबाबत विभागाकडून मार्गदर्शन घ्यावे.
- (४) जनजागृती, पर्यावरण विषयक माहिती पत्रकांचे वाटप इ बाबी संस्थेच्या हिस्यातून करण्यात याव्यात.
- (५) प्रकल्पांतर्गत वितरीत करण्यात येणारी सर्व माहिती, साहित्य (पोस्टर्स, बॅनर्स इतर) मान्यतेसाठी प्रथम विभागास पाठविण्यात यावी. (सॉफ्ट व हार्ड कॉपी) विभागाच्या मान्यतेनंतर सदर साहित्य वितरीत करता येईल.
- (६) कार्यक्रमाच्यावेळी तसेच प्रकल्पासंबंधित सर्व माहिती वर (पोस्टर्स, बॅनर्स, स्टिकर्स इ.) "पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन पुरस्कृत योजना" असे दर्शनी भागवर ठळक अक्षरात फलक लावणे अथवा प्रदर्शित करणे बंधनकारक आहे. याबाबतचा फोटो दिनांक व वेळ प्रदर्शित होईल यांची दक्षता घेवून शासनाकडे पाठविणे आवश्यक राहिल.
- (७) प्रकल्पांतर्गत कार्यशाळा, प्रदर्शन, मेळावा, परिषद वा तत्सम उपक्रम होत असल्यास विभागास १० दिवस आधी सदर उपक्रमाबाबत अवगत करावे, जेणे करुन विभागातील प्रतिनिधी सदर उपक्रमास आवश्यकतेनुसार उपस्थित राहू शकतील.
- (८) प्रकल्पासंबंधित प्रशासकीय / संबंधित यंत्रणेकडून आपला कार्यक्रम यशस्वीपणे पार पडला असल्याचे प्रमाणपत्र प्राप्त करुन ते विभागास सादर करणे.

- ९) या कार्यक्रमाच्या अनुषंगाने प्रत्येक झालेल्या कार्यक्रमाचा फोटो व व्हिडियो चित्रण काढणे बंधनकारक असून, त्यावर दिनांक व वेळ प्रदर्शित होईल यांची दक्षता घ्यावी व सदर फोटो व व्हिडियो प्रगति अहवालासोबत सादर करावा.
- (१०) मान्य खर्चाच्या बाबींसाठी अन्य कोणत्याही स्रोतांमार्फत निधी प्राप्त होत असल्यास सदर बाब पर्यावरण विभागाच्या निदर्शनास आणून विभागाची पूर्व परवानगीने सदर खर्च करणे बंधनकारक आहे.
- (१९) संस्थेने दिलेल्या कार्यक्रमानुसार सदर निधीचा खर्च होत असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र व प्रगति अहवाल दर महिन्याच्या १० तारखेपूर्वी पर्यावरण विभागास सादर करणे (सॉफ्ट व हार्ड कॉपी)
- (१२) सदर योजनेच्या अंमलबजावणीत पर्यावरण विभागास काही त्रुटी आढळल्यास त्यानुरुप आवश्यक ती कारवाई, न्यायालयीन कारवाई करण्यास पर्यावरण विभाग मुक्त असेल. तसेच कोणत्याही पूर्व सूचना न देता संस्थेस मंजूर केलेली योजना रद्द करण्याचा पूर्ण अधिकार पर्यावरण विभागाकडे असेल.
- (१३) उपरोक्त कार्यक्रमाबाबत स्थानिक वृत्तपत्रात प्रसिध्दी देणे बंधनकारक असून सदर बाबतची पेपेर कटींग विभागाकडे सादर करणे.
- (१४) योजनांच्या अंमलबजावणीच्या खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र विहित प्रारुपानुसार सादर करणे आवश्यक असेल ("विवरणपत्र–अ") तसेच योजना पूर्ण झाल्यावर त्याच्या यशस्वीपणाबद्दल अहवाल तसेच Completion Report, ऑडिट अहवाल देणे आवश्यक राहील.
- (१५) वरील नमूद बाबींसंदर्भात रु. १००/- कोर्ट फी स्टॅम्प पेपरवर अटी व शर्ती मंजूर असलेले हमीपत्र सादर करणे बंधनकारक आहे.

पर्यावरण विभाग, पत्र क्र. इएनव्ही-२०१४/प्र.क्र.३६/तांक-३, दि. ०१ सप्टेंबर, २०१ नुसार निवड प्राप्त "श्रीमती केतकी घाटे यांचे "पारंपारिक पर्यावरणीय ज्ञानाचे संहितीकरण (Documentation of traditional environmental wisdom)" यांचे प्रस्तावास रु.१४.२९ (रुपये चौदा लक्ष एकोणतीस हजार फक्त) मंजूर व मुक्त करण्यात येत आहे. या संकल्पनेवरील प्रस्तावास सुकाणू समितीच्या निर्णयानुसार राबविण्याच्या कार्यक्रमाबाबतच्या अटी व शर्ती पुढीलप्रमाणे :-

- (१) प्रस्तावित संकल्पना राबविण्यासाठी श्रीमती केतकी घाटे यांना रु. १४.२९ (रुपये चौदा लक्ष एकोणतीस हजार फक्त) मंजूर व मुक्त करण्यात येत आहे.
- (२) तयार करण्यात येत असलेल्या पुस्तकावर केवळ पर्यावरण विभाग न लिहिता, पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन पुरस्कृत (Environment Department Undertaking) असे लिहावे. तसेच प्रकल्पांतर्गत तयार करण्यात आलेल्या पुस्तकाच्या इतरत्र वापर, छपाई वा प्रसिध्दीबाबत पर्यावरण विभागाची पूर्व परवानगी घेणे अनिवार्य राहील. सदर बाबत कॉपी राईट चे अधिकार महाराष्ट्र शासनाकडे राहील. त्याबाबतची कार्यवाही संस्थेमार्फत करण्यात येईल.
- (३) संबंधितांस योजना पूर्ण होईपर्यंत प्रधान सचिव, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांच्या नावे रु. १,००,०००/-(रुपये एक लाख फक्त) बँक गॅरन्टी देणे आवश्यक राहील.
- (४) कार्यक्रम अमलबजावणीच्या रूपरेषा (Part chart) सादर करावा.
- (५) मान्य खर्चाच्या बाबींसाठी अन्य कोणत्याही स्त्रोतांमार्फत निधी प्राप्त होत असल्यास सदर बाब पर्यावरण विभागाच्या निदर्शनास आणून विभागाची पूर्व परवानगीने सदर खर्च करणे बंधनकारक आहे.
- (६) संबंधितांनी दिलेल्या कार्यक्रमानुसार सदर निधीचा खर्च होत असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र व प्रगति अहवाल दर महिन्याच्या १० तारखेपूर्वी पर्यावरण विभागास सादर करणे (सॉफ्ट व हार्ड कॉपी)
- (७) सदर योजनेच्या अंमलबजावणीत पर्यावरण विभागास काही त्रुटी आढळल्यास त्यानुरुप आवश्यक ती कारवाई, न्यायालयीन कारवाई करण्यास पर्यावरण विभाग मुक्त असेल. तसेच कोणत्याही पूर्व सूचना न देता मंजूर केलेली योजना रद्द करण्याचा पूर्ण अधिकार पर्यावरण विभागाकडे असेल.
- (८) उपरोक्त कार्यक्रमाबाबत स्थानिक वृत्तपत्रात प्रसिध्दी देणे बंधनकारक असून सदर बाबतची पेपेर कटींग विभागाकडे सादर करणे.
- (९)योजनांच्या अंमलबजावणीच्या खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र विहित प्रारुपानुसार सादर करणे आवश्यक असेल ("विवरणपत्र–अ") तसेच योजना पूर्ण झाल्यावर त्याच्या यशस्वीपणाबद्दल अहवाल तसेच Completion Report, ऑडिट अहवाल देणे आवश्यक राहील.

(१०)वरील नमूद बाबींसंदर्भात रु. १००/- कोर्ट फी स्टॅम्प पेपरवर अटी व शर्ती मंजूर असलेले हमीपत्र सादर करणे बंधनकारक आहे.

पर्यावरण विभाग, पत्र क्र. इएनव्ही-२०१४/प्र.क्र.३६/तांक-३, दि. ०१ सप्टेंबर, २०१४ नुसार निवड प्राप्त "श्रीमती सोनाली फडके यांचे "पर्यावरण शिक्षणासाठी विविध पर्यावरणीय कृती आरखड्यांची आखणी करणे. (Designing environmental activities for eco-education)" यांचे प्रस्तावास रु.७.९१ लाख (रुपये सात लक्ष एक्याण्णव हजार फक्त) मंजूर व मुक्त करण्यात येत आहे. या संकल्पनेवरील प्रस्तावास सुकाणू समितीच्या निर्णयानुसार राबविण्याच्या कार्यक्रमाबाबतच्या अटी व शर्ती पुढीलप्रमाणे :-

- (१) प्रस्तावित संकल्पना राबविण्यासाठी श्रीमती सोनाली फडके यांना रु. ७.९१ लाख (रुपये सात लाख एक्याण्णव हजार फक्त) मंजूर व मुक्त करण्यात येत आहे. सदर अंतर्गत ३ पुस्तक संचाचे १० संच विभागास सादर करावे लागतील.
- (२) पुस्तकावर पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन पुरस्कृत (Environmental Department Undertaking) असे लिहावे. तसेच पुस्तकाची Soft Copy ही विभागास सादर करण्यात यावी.
- (३) प्रकलपांतर्गत तयार करण्यात येत असलेल्या पुस्तकाच्या इतरत्र वापर, छपाई वा प्रसिध्दीबाबत पर्यावरण विभागाची पूर्व परवानगी घेणे अनिवार्य राहील.
- (४) संबंधितांस योजना पूर्ण होईपर्यंत प्रधान सचिव, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांच्या नावे रु. ५०,०००/-(रुपये पन्नास हजार फक्त) बँक गॅरन्टी देणे आवश्यक राहील.
- (५) कार्यक्रम अंमलबजावणीची रुपरेषा (Part Chart) सादर करावी.
- (६) मान्य खर्चाच्या बाबींसाठी अन्य कोणत्याही स्त्रोतांमार्फत निधी प्राप्त होत असल्यास सदर बाब पर्यावरण विभागाच्या निदर्शनास आणून विभागाची पूर्व परवानगीने सदर खर्च करणे बंधनकारक आहे.
- (७) संबंधितांनी दिलेल्या कार्यक्रमानुसार सदर निधीचा खर्च होत असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र व प्रगति अहवाल दर महिन्याच्या १० तारखेपूर्वी पर्यावरण विभागास सादर करणे (सॉफ्ट व हार्ड कॉपी)
- (८) सदर योजनेच्या अंमलबजावणीत पर्यावरण विभागास काही त्रुटी आढळल्यास त्यानुरुप आवश्यक ती कारवाई, न्यायालयीन कारवाई करण्यास पर्यावरण विभाग मुक्त असेल. तसेच कोणत्याही पूर्व सूचना न देता संस्थेस मंजूर केलेली योजना रद्द करण्याचा पूर्ण अधिकार पर्यावरण विभागाकडे असेल.
- (९) उपरोक्त कार्यक्रमाबाबत स्थानिक वृत्तपत्रात प्रसिध्दी देणे बंधनकारक असून सदर बाबतची पेपेर कटींग विभागाकडे सादर करणे.
- (१०) योजनांच्या अंमलबजावणीच्या खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र विहित प्रारुपानुसार सादर करणे आवश्यक असेल ("विवरणपत्र–अ") तसेच योजना पूर्ण झाल्यावर त्याच्या यशस्वीपणाबद्दल अहवाल तसेच Completion Report, ऑडिट अहवाल देणे आवश्यक राहील.

(१९) वरील नमूद बाबींसंदर्भात रु. १००/- कोर्ट फी स्टॅम्प पेपरवर अटी व शर्ती मंजूर असलेले हमीपत्र सादर करणे बंधनकारक आहे.

पर्यावरण विभाग, पत्र क्र. इएनव्ही-२०१४/प्र.क्र.३६/तांक-३, दि. ०१ सप्टेंबर, २०१४ नुसार निवड प्राप्त "इकोएक्सिट" यांचे "टाकऊ वस्तू पूर्नचक्रित करून सजावटीचे वस्तू करणे. (The Reuse collective and the beauty of recycling event)" यांचे प्रस्तावास रु.१०.०० लक्ष (रुपये दहा लक्ष फक्त) मंजूर व मुक्त करण्यात येत आहे. या संकल्पनेवरील प्रस्तावास सुकाणू समितीच्या निर्णयानुसार राबविण्याच्या कार्यक्रमाबाबतच्या अटी व शर्ती पुढीलप्रमाणे :-

- (१) प्रस्तावित संकल्पना राबविण्यासाठी इकोएक्सिट, पुणे यांना संकेतस्थळ बनविणे, ३ प्रकारच्या टाकाऊ पदार्थांपासून विविध पुनर्चक्रीत वस्तू तयार करणे, सदर पुनर्चक्रीत वस्तू बाबत जनजागृती करणे व बाजारपेठे उपलब्ध करुन देणे इ. साठी रु. १०.०० लक्ष (रुपये दहा लक्ष फक्त) मंजूर व मुक्त करण्यात येत आहे.
- (२) संस्थेचा १० टक्के हिस्सा म्हणजेच रु. १,००,०००/- रक्कमेचा सदर कार्यक्रमात अंतर्भृत असेल.
- (३) प्रकल्पांतर्गत कचरावेचकांचा कोणत्या बाबींमध्ये निश्चित स्वरुपाचा सहभाग राहील याबाबत तसेच पुनर्चक्रीत वस्तूंच्या विक्रीनंतर होणाऱ्या फायद्यांतील त्यांचा हिस्सा (किमान ३ वर्षे) यांचा तपशिल तात्काळ विभागास सादर करावा
- (४) कार्यक्रम अमलबजावणी, सहभाग इ. चा बाबनिहाय माहिती सादर करावा. कार्यक्रमाची रूपरेषा (Part Chart) सादर करावा.
- (५) संकेतस्थळ वा संस्थेमार्फत तयार करण्यात आलेल्या पुनर्चक्रीत वस्तू बाबत भविष्यात काही न्यायालयीन वा अन्य बाबी उद्भवल्यास, सदर बाबत संबंधित संस्था सर्वस्वी जबाबदार राहील.
- (६) प्रकल्पांतर्गत तयार करण्यात येणाऱ्या संकेतस्थळावर तसेच पुनर्चक्रित वस्तुंवर पर्यावरण विभाग महाराष्ट्र शासन पुरस्कृत योजना असे दर्शनी भागावर प्रदर्शित करावे.
- (७) प्रकल्पांतर्गत वितरीत करण्यात येणारी सर्व माहिती, साहित्य (पोस्टर्स, बॅनर्स इतर) मान्यतेसाठी प्रथम विभागास पाठविण्यात यावी. (सॉफ्ट व हार्ड कॉपी) विभागाच्या मान्यतेनंतर सदर साहित्य वितरीत करता येईल.
- (८) कार्यक्रमाच्यावेळी तसेच प्रकल्पासंबंधित सर्व माहिती वा (पोस्टर्स, बॅनर्स, स्टिकर्स इ.) "पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन पुरस्कृत योजना" असे दर्शनी भागवर ठळक अक्षरात फलक लावणे अथवा प्रदर्शित करणे बंधनकारक आहे. याबाबतचा फोटो दिनांक व वेळ प्रदर्शित होईल यांची दक्षता घेवून शासनाकडे पाठविणे आवश्यक राहिल.
- (९) प्रकल्पांतर्गत कार्यशाळा, प्रदर्शन, मेळावा, परिषद वा तत्सम उपक्रम होत असल्यास विभागास १० दिवस आधी सदर उपक्रमाबाबत अवगत करावे, जेणे करुन विभागातील प्रतिनिधी सदर उपक्रमास आवश्यकतेनुसार उपस्थित राहू शकतील

- (१०) या कार्यक्रमाच्या अनुषंगाने प्रत्येक झालेल्या कार्यक्रमाचा फोटो व व्हिडियो चित्रण काढणे बंधनकारक असून, त्यावर दिनांक व वेळ प्रदर्शित होईल यांची दक्षता घ्यावी व सदर फोटो व व्हिडियो प्रगति अहवालासोबत सादर करावा.
- (१९) मान्य खर्चाच्या बाबींसाठी अन्य कोणत्याही स्रोतांमार्फत निधी प्राप्त होत असल्यास सदर बाब पर्यावरण विभागाच्या निदर्शनास आणून विभागाची पूर्व परवानगीने सदर खर्च करणे बंधनकारक आहे.
- (१२) संस्थेने दिलेल्या कार्यक्रमानुसार सदर निधीचा खर्च होत असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र व प्रगति अहवाल दर महिन्याच्या १० तारखेपूर्वी पर्यावरण विभागास सादर करणे (सॉफ्ट व हार्ड कॉपी)
- (१३) सदर योजनेच्या अंमलबजावणीत पर्यावरण विभागास काही त्रुटी आढळल्यास त्यानुरुप आवश्यक ती कारवाई, न्यायालयीन कारवाई करण्यास पर्यावरण विभाग मुक्त असेल. तसेच कोणत्याही पूर्व सूचना न देता संस्थेस मंजूर केलेली योजना रद्द करण्याचा पूर्ण अधिकार पर्यावरण विभागाकडे असेल.
- (१४) उपरोक्त कार्यक्रमाबाबत स्थानिक वृत्तपत्रात प्रसिध्दी देणे बंधनकारक असून सदर बाबतची पेपेर कटींग विभागाकडे सादर करणे.
- (१५) योजनांच्या अंमलबजावणीच्या खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र विहित प्रारुपानुसार सादर करणे आवश्यक असेल ("विवरणपत्र–अ") तसेच योजना पूर्ण झाल्यावर त्याच्या यशस्वीपणाबद्दल अहवाल तसेच Completion Report, ऑडिट अहवाल देणे आवश्यक राहील.
- (१६) वरील नमूद बाबींसंदर्भात रु. १००/- कोर्ट फी स्टॅम्प पेपरवर अटी व शर्ती मंजूर असलेले हमीपत्र सादर करणे बंधनकारक आहे.

पर्यावरण विभाग, पत्र क्र. इएनव्ही-२०१४/प्र.क्र.३६/तांक-३, दि. ०१ सप्टेंबर, २०१४ नुसार निवड प्राप्त "श्री.गिरीश जाठार व श्री. धर्मराज पाटील" यांचे पश्चिम घाटातील प्रदेशनिष्ठ व लोप पावत असलेल्या प्रजातीची स्थिती व संवर्धन करणे. (Status and conservation of the endemic and threatened birds of the Northern Western Ghats of India) प्रस्तावास रु.९.०० लक्ष (रुपये नऊ लक्ष फक्त) मंजूर व मुक्त करण्यात येत आहे.या संकल्पनेवरील प्रस्तावास सुकाणू समितीच्या निर्णयानुसार राबविण्याच्या कार्यक्रमाबाबतच्या अटी व शर्ती पुढीलप्रमाणे :-

- (१)प्रस्तावित संकल्पना राबविण्यासाठी "श्री.गिरीश जाठार व श्री. धर्मराज पाटील" पुणे यांना रु. ९.०० लक्ष (रुपये नऊ लक्ष फक्त) मंजूर व मुक्त करण्यात येत आहे. यात प्रमुख्याने वेतन रू.५.४० लाख, प्रवास खर्च रू.१.५० लाख, Logistics रू.०.७५ लाख, संबंधित अहवाल व अंतरिम अहवालाचे प्रकाशन रू.१.०० लाख, communication रू.०.२५ लाख, maintenance रू.०.१० लाख इ. चा समावेश असावा.
- (२) उपरोक्त प्रस्ताव श्री.गिरीश जाठार व श्री. धर्मराज पाटील यांच्या नांवे प्राप्त होणे आवश्यक आहे.
- (३)प्रस्तावित स्थानिक जनजागृती व कार्यशाळा या उपक्रमांचा समावेश नसावा.
- (४)तसेच पक्षी अभ्यास तज्ञ संस्था जसे Bombay Natural History Society (BNHS) इ. कडून प्रकल्पांतर्गत प्रस्तावित क्षेत्रात सदर प्रकारचा अभ्यास Documentation झाला नसल्याचे प्रमाणित करुन विभागास सादर करावे. कार्यक्रमाची रुपरेषा (Part Chart) सादर करावी.
- (५) मान्य खर्चाच्या बाबींसाठी अन्य कोणत्याही स्त्रोतांमार्फत निधी प्राप्त होत असल्यास सदर बाब पर्यावरण विभागाच्या निदर्शनास आणून विभागाची पूर्व परवानगीने सदर खर्च करणे बंधनकारक आहे.
- (६)संस्थेने दिलेल्या कार्यक्रमानुसार सदर निधीचा खर्च होत असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र व प्रगति अहवाल दर महिन्याच्या १० तारखेपूर्वी पर्यावरण विभागास सादर करणे (सॉफ्ट व हार्ड कॉपी)
- (७) सदर योजनेच्या अंमलबजावणीत पर्यावरण विभागास काही त्रुटी आढळल्यास त्यानुरुप आवश्यक ती कारवाई, न्यायालयीन कारवाई करण्यास पर्यावरण विभाग मुक्त असेल. तसेच कोणत्याही पूर्व सूचना न देता संस्थेस मंजूर केलेली योजना रद्द करण्याचा पूर्ण अधिकार पर्यावरण विभागाकडे असेल.
- (८) उपरोक्त कार्यक्रमाबाबत स्थानिक वृत्तपत्रात प्रसिध्दी देणे बंधनकारक असून सदर बाबतची पेपर कटींग विभागाकडे सादर करणे.
- ९) योजनांच्या अंमलबजावणीच्या खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र विहित प्रारुपानुसार सादर करणे आवश्यक असेल ("विवरणपत्र–अ") तसेच योजना पूर्ण झाल्यावर त्याच्या यशस्वीपणाबद्दल अहवाल तसेच Completion Report, ऑडिट अहवाल देणे आवश्यक राहील.
- (१०) संबंधितांस योजना पूर्ण होईपर्यंत प्रधान सचिव, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांच्या नावे रु. १,००,०००/-(रुपये एक लाख फक्त) बँक गॅरन्टी देणे आवश्यक राहील.

(१९) वरील नमूद बाबींसंदर्भात रु. १००/- कोर्ट फी स्टॅम्प पेपरवर अटी व शर्ती मंजूर असलेले हमीपत्र सादर करणे बंधनकारक आहे.